

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการศึกษาออกแบบ อุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ณ บริเวณสนามหน้าเขาวัง จังหวัดเพชรบุรี

RC 4

NA

1521

ศ ๒11ค

๒549

คณะทำงาน

ที่ปรึกษาโครงการ

- ๑. รองศาสตราจารย์ ดร. ภิญโญ สุวรรณคีรี ประธานที่ปรึกษา
- ๒. รองศาสตราจารย์สุภรณ์ นิลรัตน์ ที่ปรึกษา
- ๓. รองศาสตราจารย์กุสุมา ธรรมธำรง ที่ปรึกษา
- ๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ อุดมปิติทรัพย์ ที่ปรึกษา
- ๕. นายมงคล ทองวิจิตร ที่ปรึกษา

กรรมการดำเนินงาน

- ๑. อาจารย์พิเศษ ไสวิทยสกุล ประธานกรรมการ
- ๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒน์ บุญยฤทธิ์กิจ กรรมการ
- ๓. อาจารย์พรพุดิ สุขเอม กรรมการ
- ๔. อาจารย์ชิตติ ตรีตระการ กรรมการ
- ๕. อาจารย์ธีรชัย ศีสุรพลานนท์ กรรมการ
- ๖. อาจารย์พิสิฐ พินิจจันทร์ กรรมการ
- ๗. อาจารย์สมโชค สิ้นนุถ กรรมการและเลขานุการ

เลขหมู่.....
 เลขทะเบียน..... **75275**
 วัน,เดือน,ปี... **30 ต.ค. 2550**

10๖๐44๒๐
 บ.
 ิ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งในการนำไปใช้

คำนำ

เนื่องในโอกาสการจัดงาน “พระจอมเกล้าลาดกระบังนิทรรศ ๔๕ เทิดไท้ ๖๐ ปีครองราชย์ พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย” โดยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในระหว่างวันที่ ๑๔ ถึง ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ และด้วยในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในวโรกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลนี้ ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับใช้สังคมไทยทั้งการให้บริการวิชาการและการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างต่อเนื่อง ในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยชั้นนำด้านสถาปัตยกรรม ได้มุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์ความรู้ คู่ความทัดเทียมในระดับสากล ขณะเดียวกันก็ไม่ทอดทิ้งรากเหง้าของความเป็นไทย ตามเจตนารมณ์ของภาควิชาฯ ที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าและรักษาไว้ ให้ถึงซึ่งการสืบสานคุณค่าของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมไทยอันดี

โครงการออกแบบอุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ณ สนามหน้าเขาวัง (ติดกับศาลหลักเมือง) จังหวัดเพชรบุรี เป็นโครงการหนึ่งที่ส่งเสริมและให้บริการวิชาการ โดยคณะทำงานฯ ได้ลงพื้นที่ ศึกษาหาข้อมูลทางเอกสาร และสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์และดำเนินการออกแบบ เปรียบเทียบ ๓ กรณีศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาของสาธารณชน

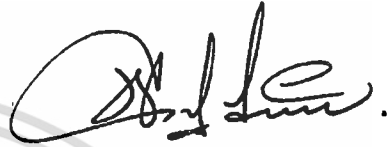
แบบแรก ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ บนลานโล่งในเนื้อที่เสนอแนะจากทางจังหวัดเพชรบุรี

แบบที่สอง ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ทั้งพื้นที่สนามหน้าเขาวัง ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ กลางสนามต่อเนื่องกับศาลหลักเมือง

แบบที่สาม ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ทั้งพื้นที่สนามหน้าเขาวัง ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ตรงข้ามกับศาลหลักเมือง โดยมีหอพระราชประวัติ เพื่อเป็นสถานที่รวบรวมพระราชประวัติ เพื่อประกอบให้โครงการฯ มีคุณค่าสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาควิชาสถาปัตยกรรม เห็นว่าข้อมูล เอกสารที่ทางคณะผู้ดำเนินการจัดทำขึ้น มีคุณค่าอย่างมาก และเพื่อเป็นการร่วมเฉลิมฉลองและเทิดพระเกียรติฯ จึงรวบรวมผลงานดังกล่าว เผยแพร่ผลงานการศึกษาโครงการดังกล่าว ในงาน “พระจอมเกล้าลาดกระบังนิทรรศ ๔๕ เทิดไท้ ๖๐ ปี ครองราชย์ พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย” ผู้สาธารณชน เพื่อรรรโลงไว้ซึ่งคุณค่าของประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมของชาติไทยสืบต่อไป

อาจารย์พิเศษ โสวิทย์สกุล
หัวหน้าภาควิชาสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำปรารภเรื่อง

นับเป็นเวลาหกเดือน หลังจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ตอบรับคำขอของทางจังหวัดเพชรบุรีด้วยความยินดี เพื่อออกแบบพระบรมราชานุสาวรีย์
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ บริเวณข้างศาลหลักเมือง ดิศเชิงเขาวัง อันเป็นส่วนหนึ่ง
ของสนามหน้าเขาวังในปัจจุบัน คณะดำเนินงานได้ลงพื้นที่สำรวจ หาความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ พบว่าภูมิสถาปัตยกรรมและผังบริเวณ ที่ตั้งอยู่ดิศเชิงเขาวังและศาลหลักเมืองมากเกินไป
อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สง่างามเท่าที่ควร และจะถูกรบกวนจากฝูงลิง ขาดประโยชน์ใช้สอยที่
ควรมีต่อสังคม จึงได้กลับมาศึกษาความเป็นไปได้จากแผนที่ดาวเทียม และเอกสารทาง
ประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพระราชภารกิจ และพระมหากษัตริย์คุณของรัชกาลที่ ๔ ที่ทรงมีต่อ
จังหวัดเพชรบุรี อีกทั้งคณะดำเนินงานได้รับความเมตตา จากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศิลปิน
แห่งชาติหลายท่าน อาทิ ศาสตราจารย์ หม่อมราชวงศ์ แฉ่งน้อย ศักดิ์ศรี รองศาสตราจารย์ ดร.
ภิญโญ สุวรรณคีรี และนาวาอากาศเอก อาวุธ เงินชูกลิ่น ทั้งได้รับความอนุเคราะห์และร่วมมือเป็น
อย่างดีจากสำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร ให้คำแนะนำที่ทรงคุณประโยชน์เป็นอย่างมาก ในการ
ประกอบการตัดสินใจ ในการดำเนินงานโครงการนี้

คณะดำเนินงานจึงได้วิเคราะห์และปรับปรุงภูมิทัศน์ นำเสนอเป็น ๓ แบบ เพื่อให้สาธารณชน
ได้ศึกษาเปรียบเทียบ โดยเพิ่มประโยชน์ใช้สอยของพื้นที่ รอบพระบรมราชานุสาวรีย์ และ
ออกแบบอาคารศาลหลักเมืองใหม่ ให้สง่างามสมกับความรุ่งเรืองของศิลปวัฒนธรรมจังหวัด
เพชรบุรี อีกทั้งได้พิจารณารูปแบบพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๔ เป็นรูปแบบทรงประทับนั่ง
บนพระที่นั่งทรงเครื่องบรมขัตติยราชภูษิตาภรณ์ งดงามแบบไทย ตามอย่างโบราณราชประเพณี
คล้ายในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ทรงเครื่องอิสริยาภรณ์ ลา เลจิอง คอนเนอร์ สง่างามอย่าง
สากล พร้อมเครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์ ซึ่งนับเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์ที่บ่งบอกความเป็นมาของ
พระอัจฉริยภาพและประวัติศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ที่ทรงมี
พระมหากษัตริย์คุณต่อประเทศชาติ ทำให้ประเทศไทยในยามนั้นรอดพ้นจากการล่าอาณานิคมของ
ชาติตะวันตก อีกทั้งพระบรมราชานุสาวรีย์ในลักษณะนี้ยังไม่เคยปรากฏในที่ใด ๆ มาก่อนเลย

คณะดำเนินงานหวังว่า การศึกษาวิจัยโครงการนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษางาน
ออกแบบสถาปัตยกรรมไทยและการจัดภูมิทัศน์ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการใช้งานในสังคมปัจจุบัน
สืบต่อไป

คณะผู้ดำเนินงานฯ

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการศึกษาออกแบบ

อุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

ณ บริเวณสนามหน้าเขาวัง จังหวัดเพชรบุรี

ความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งบรมมหาจักรีวงศ์ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระอัจฉริยภาพและพระมหากรุณาธิคุณอันประเสริฐยิ่งต่อปวงพสกนิกรชาวไทย ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจใหญ่น้อยนานัปการ ทรงปกครองแผ่นดินด้วยทศพิธราชธรรม ทรงทำนุบำรุงบวรพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองเป็นอนเนกอนันต์ ทรงพระปรีชาสามารถยิ่งในสรรพวิทยา พระปรีชาชาญเป็นที่ปรากฏชัด เช่น โปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาระบบเวลามาตรฐานของสยามโดย

“...โปรดเกล้าฯ ให้สร้างหอคอยตึกสูง หอชัชวาลเวียงชัย จังหวัดเพชรบุรี (บนพระนครคีรี) เพื่อเป็นเครื่องยืนยันสัมฤทธิ์ผลแห่งการสถาปนาเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก ผ่านใกล้พระนครคีรี เป็นเส้นแวงหลักของระบบเวลามาตรฐานของสยาม พึงตราไว้ด้วยว่า การเหล่านี้มีพระราชดำริทำขึ้นก่อนที่นักวิทยาศาสตร์จะประชุมตกลงกัน ให้ใช้เส้นเมริเดียนที่ผ่านเมืองกรีนิชในอังกฤษ เป็นเมริเดียนหลัก ในการเทียบเวลามาตรฐานของโลกเมื่อพุทธศักราช ๒๔๒๗ หลายทศวรรษ”^๑

ภาพที่ ๑ หอชัชวาลเวียงชัย บนพระนครคีรี^๒

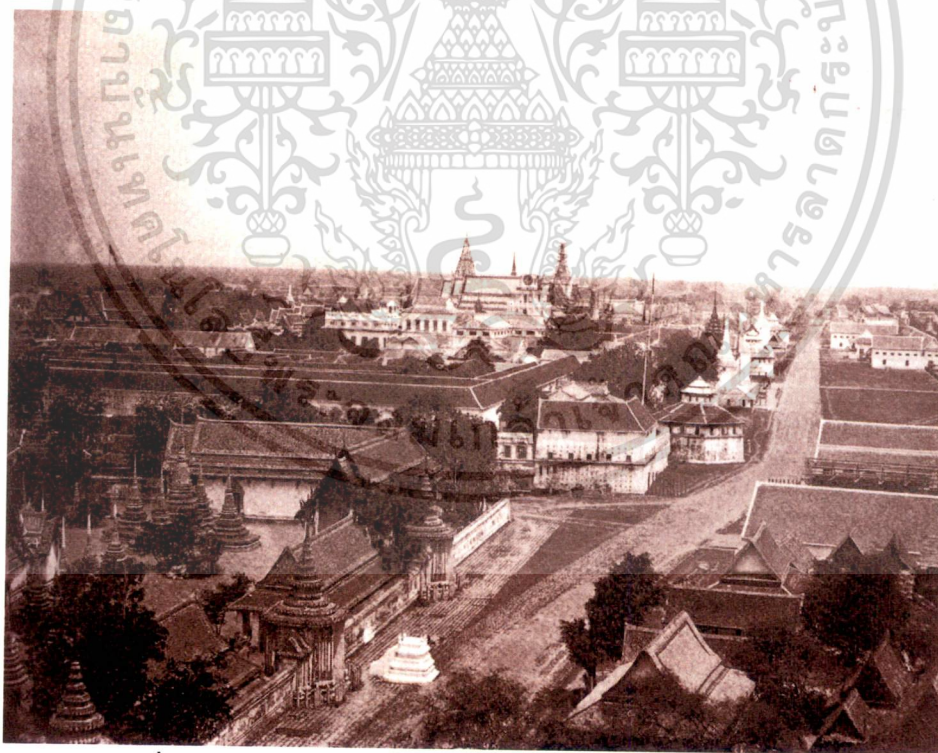
^๑ ธนา กมลอาภา. “พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ใน เรียงความเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่วันพระบรมราชสมภพครบ ๒๐๐ ปี ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ ฉบับได้รางวัลที่ ๑. จัดพิมพ์โดย วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, ๒๕๔๗, หน้า ๔๔-๔๕.

^๒ แน่งน้อย ศักดิ์ศรี, ศ. ม.ร.ว. มรดกสถาปัตยกรรม กรุงรัตนโกสินทร์ ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984), ๒๕๑๗, หน้า ๒๐๕

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารที่ทรงสิทธิ์ที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังทรงคำนวนการเกิดสุริยุปราคาเต็มดวงล่วงหน้าได้ถูกต้องแม่นยำ ทั้งเวลาและสถานที่ เป็นที่สรรเสริญเลื่องลือในวงการวิทยาศาสตร์และดาราศาสตร์ทั่วโลก

พระเกียรติคุณสำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งคือ พระบรมราชาบายด้านการต่างประเทศ ทรงเปิดประเทศและพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญทัดเทียมนานอารยประเทศ ทรงนำพาบ้านเมืองให้ผ่านพ้นวิกฤติชาติได้อย่างสง่างาม จนที่สุดสยามเป็นชาติเดียว ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ที่สามารถดำรงคงความเป็นเอกราชไว้ได้ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระอภิเนาว์นิเวศน์โดยมีพระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นท้องพระโรงสำหรับ “...เสด็จออกรับทูตที่เดินทางมาทำหนังสือสัญญาเจริญพระราชไมตรี หรือเสด็จออกรับผู้แทนของประเทศต่างๆที่ถวายเครื่องราชอิสริยยศ”^๓ พระอัจฉริยภาพและสายพระเนตรอันยาวไกลในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรือง ด้วยการขยายความเจริญด้านการคมนาคมในเมืองหลวง มีการตัดถนน และขุดคลอง เพื่อรองรับความเจริญที่จะเกิดขึ้น แล้วยังพัฒนาไปยังหัวเมืองต่าง ๆ อีกหลายแห่งหนึ่งในเมืองที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ คือ จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๒ ทศนียภาพของพระบรมมหาราชวังในสมัยรัชกาลที่ ๔^๔

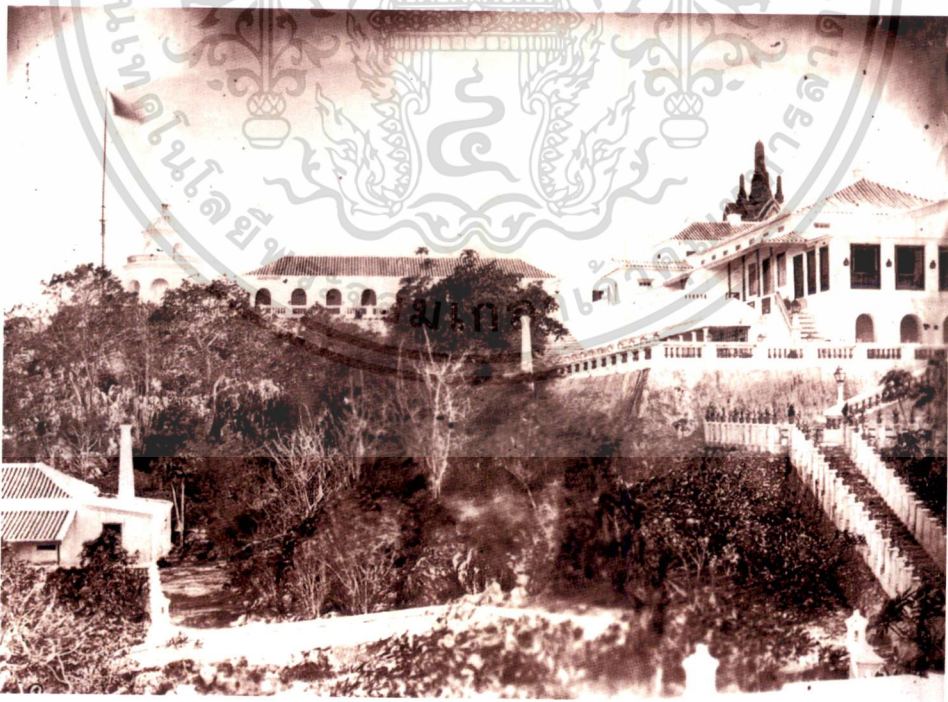
^๓ แน่งน้อย ศักดิ์ศรี, ศ. ม.ร.ว. พระอภิเนาว์นิเวศน์ พระราชนิเวศน์ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๕, หน้า ๑๘.

^๔ กรมศิลปากร สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ, ประชุมภาพประวัติศาสตร์แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๔๘, หน้า ๒๓๗.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพชรบุรี นับเป็นหัวเมืองหนึ่งที่ได้รับการวางผังเมืองใหม่ ตามแนวพระราชดำริ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังที่ตั้งอยู่บนภูเขาเป็นแห่งแรกของประเทศ นามว่า “พระนครคีรี” ทั้งยังโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชวังแห่งนี้เป็นที่รองรับพระราชอาคันตุกะจากยุโรปหลายชาติอีกด้วย การปรับและวางผังเมืองใหม่นี้เองจึงเกิดการตัดถนนคีรีรัชยา เชื่อมต่อระหว่างเขาหลวงกับเขาวังจั่น อีกทั้งมีการตัดถนนจากเขาวังไปถึงท่าหน้า ซึ่งปัจจุบันคือ ถนนราชวิถี มีการขุดคลอง ปลุกต้นไม้ตลอดแนวสองฝั่งคลอง รวมถึงการพัฒนาด้านการศึกษา การพระศาสนา และการสาธารณสุขในจังหวัดเพชรบุรี ทำให้พสกนิกรชาวเพชรบุรีได้รับความผาสุกนานัปการ

ปวงพสกนิกรชาวเพชรบุรี มีจิตน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น หาที่สุดมิได้ จึงพร้อมใจกันเพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสที่วันพระบรมราชสมภพได้เวียนมาครบ ๒๐๐ ปี ในวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ โดยเสนอโครงการอุทยานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขึ้นในจังหวัดเพชรบุรี โดยในอุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ แห่งนี้จะได้อัญเชิญเป็นที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ และหอพระราชประวัติ ซึ่งจะเป็นที่รวบรวมพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจที่สมบูรณ์ที่สุด ณ บริเวณสนามหน้าเขาวัง จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๓ พระนครคีรีในสมัยโบราณ^๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
กรมศิลปากร สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ, เรืองเดียงกัน, หน้า ๒๕๘.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการนี้ จังหวัดเพชรบุรีได้ขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ จากภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อทำการศึกษา วิเคราะห์และออกแบบ โครงการอุทยานเฉลิมพระเกียรติที่ตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ให้สมบูรณ์แบบถูกต้อง ตามหลักวิชาการและสง่างาม สมเจตนาารมณ์ของชาวเพชรบุรี ต่อไป

รายละเอียดโครงการ

โครงการอุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จังหวัดเพชรบุรี พื้นที่โครงการประกอบด้วย ส่วนสำคัญ ดังนี้

๑. พระบรมราชานุสาวรีย์ เป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปหล่อสำริดขนาดหนึ่งเท่าครึ่งของพระองค์จริง ในพระอิริยาบถประทับนั่งบนพระที่นั่งง เพื่อเป็นที่แสดงความเคารพและสักการะของประชาชน
๒. หอพระราชประวัติ เป็นสถานที่รวบรวมพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ

ที่ตั้งโครงการ

ด้วยทางจังหวัดเพชรบุรีตระหนักถึงความสำคัญ ในการกำหนดสถานที่ตั้งโครงการอุทยานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อให้เป็นศูนย์รวมแสดงความจงรักภักดีและเป็นสถานที่รวบรวมพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยปัจจัยสำคัญที่คำนึงถึง ในการกำหนดสถานที่ตั้งโครงการนั้น มุ่งเน้นว่า สถานที่ตั้งโครงการนั้นต้องสมพระเกียรติและมีความเกี่ยวเนื่องทางประวัติศาสตร์ รวมถึงความเหมาะสมกับการใช้พื้นที่ของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

ในเบื้องต้น ได้พิจารณาสถานที่ที่มีเหมาะสมและมีความเกี่ยวเนื่องทั้งในเชิงกายภาพและเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดเพชรบุรี ในอันที่จะพัฒนาเป็นสถานที่ตั้งโครงการฯ ในเบื้องต้นได้กำหนดการพิจารณาสถานที่ ณ สนามหน้าเขาวัง

คณะทำงานฯได้ร่วมกันทำการศึกษาและได้แสดงความคิดเห็นถึงความเหมาะสม จนได้ข้อสรุปและมีแนวคิดที่จะจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๔ ให้ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสนามหน้าเขาวัง ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของศาลหลักเมือง และสนามกีฬาของเทศบาลเมืองเพชรบุรี ให้เป็นอุทยาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งพื้นที่บริเวณทุ่งนาหลวงแห่งนี้ นับได้ว่ามีประวัติความเป็นมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่สำคัญ ดังสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของพื้นที่จัดสร้าง

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดซื้อที่ดินที่อยู่ระหว่างเขาหลวงกับเขามหาสมณ (เขาวัง) หรือที่เรียกกันว่า ทุ่งนาหลวง ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๔ ชั่ง ๑๕ ตำลึง ๓ สลึง ๑ เฟื้อง (๑,๑๕๖ บาท ๘๗ สตางค์) จัดซื้อที่ดินรวมเป็นพื้นที่ทั้งสิ้น ๗๑๔ ไร่ ๒ งาน และได้โปรดเกล้าฯ ให้มีการใช้งานพื้นที่ดังกล่าวในการฟื้นฟูประเพณีแรกนาในหัวเมืองขึ้น เป็นการส่งเสริมการทำงานให้แก่ชาวเพชรบุรี

ในปี พ.ศ.๒๕๒๑ บริเวณสนามหน้าเขาวังนี้ ยังใช้เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีขึ้นระวางช้างสำคัญ ในสมัยรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้มีการจัดสร้างโรงพระราชพิธี ซึ่งนับว่ามีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างยิ่ง

ปัจจุบัน สนามหน้าเขาวัง อยู่ในความดูแลของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลและเข้าดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัด คือ เทศบาลเมืองเพชรบุรี โดยมีนายกเทศมนตรี เป็นผู้ดำเนินการ

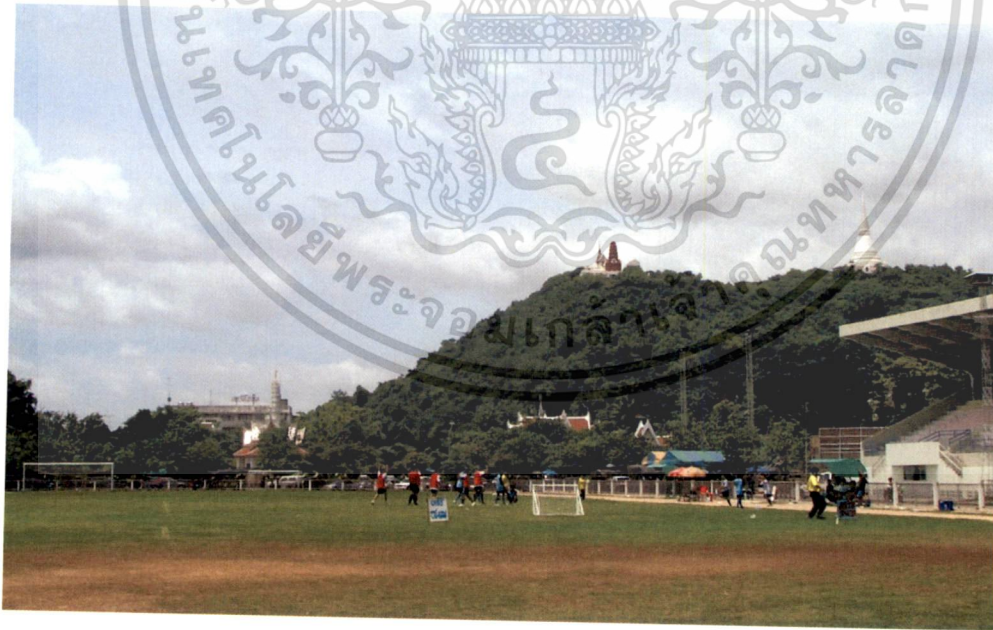

ภาพที่ ๔ สนามหน้าเขาวัง (ทุ่งนาหลวง) ในปัจจุบัน มองจากพระนครคีรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น หากพิจารณาถึงเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่บริเวณทุ่งนาหลวง จังหวัด เพชรบุรีให้ดีแล้ว พบว่ารวมกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระนครคีรี ขึ้นเป็นพระราชวังนอกเขตกรุงเทพมหานครเป็นแห่งแรก อัน นำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองต่อเมืองเพชรบุรี สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน จะยังเห็นความเหมาะสมในการ เลือกรื้อฟื้นที่ดังกล่าวจัดสร้างโครงการอุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ บริเวณ สนามหน้าเขาวัง นี้ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สถานที่ตั้งบริเวณดังกล่าว ยังถือได้ว่ามีความสำคัญและเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะพัฒนา เป็นอุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ ด้วยความต่อเนื่องของทัศนียภาพที่มองเห็นต่อเนื่องไปยังพระนครคีรี อีกทั้งสถานที่ตั้งแห่งนี้ยังเป็นศูนย์กลางการสัญจรของชาวเมืองเพชรบุรีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับเป็น การส่งเสริมให้เกิดคุณค่าทั้งทางด้านวิถีชีวิตของคนในจังหวัดเพชรบุรี ที่จะได้ใช้พื้นที่ดังกล่าวในการจัด กิจกรรม ผสานกับคุณค่าทางขนบประเพณีและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนด้านเศรษฐกิจและสังคมของ ชุมชนเมืองได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ ๕ สนามหน้าเขาวังในปัจจุบัน มองเห็นทัศนียภาพที่ต่อเนื่องไปยังศาลหลักเมืองและพระนครคีรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งโครงการ บริเวณสนามหน้าเขาวัง จังหวัดเพชรบุรี
พื้นที่ (โดยประมาณ) ๒๕ ไร่

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดกับ โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
- ทิศตะวันออก ติดกับ ชุมชนทรัพย์สืส่วนพระมหากษัตริย์ฯ
- ทิศใต้ ติดกับ ถนนราชวิถี
- ทิศตะวันตก ติดกับ ถนนคีรีรัถยา

ภาพที่ ๖ ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งที่ตั้งโครงการ

(ที่มา : www.PointAsia.com)

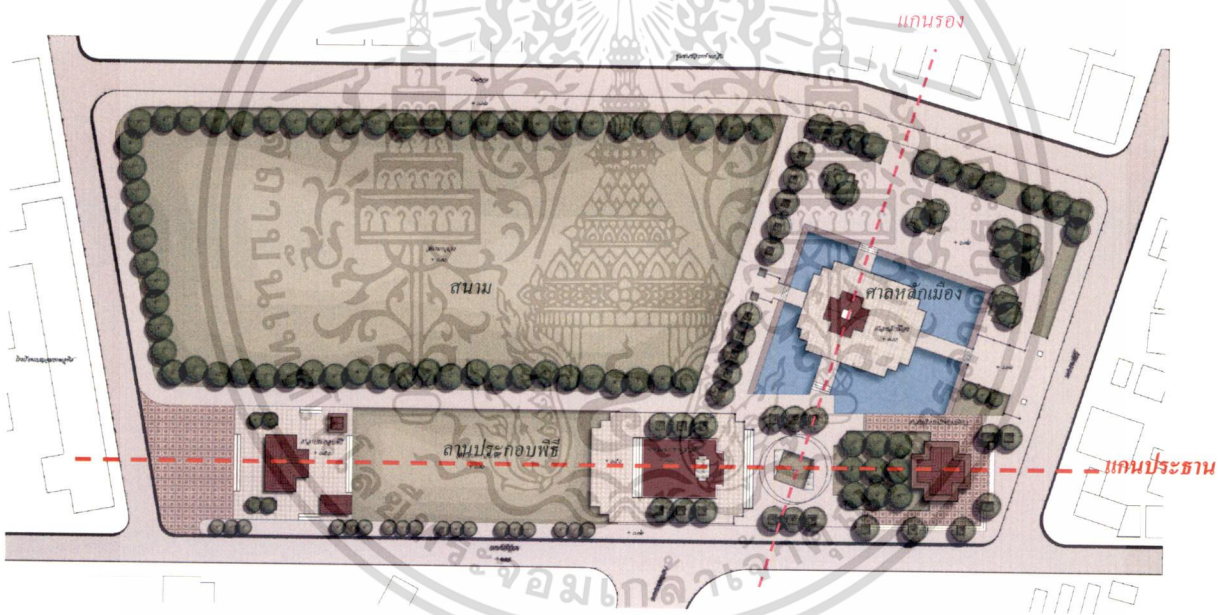
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการออกแบบผังบริเวณ

ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ และได้นำเสนอแนวความคิดในการออกแบบ ที่มีความเป็นไปได้ไว้ ๓ รูปแบบ ดังนี้คือ

แบบที่ ๑ ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บางส่วน โดยประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ที่ลานโล่งหน้าโครงการฯ

เนื่องจากพื้นที่ (เฉพาะส่วนด้านข้างศาลหลักเมือง) ณ สนามหน้าเขาวัง ที่ทางจังหวัดเสนอให้ โดยสภาพปัจจุบันมีการใช้งานหลัก ๒ ส่วน ได้แก่ บริเวณที่ตั้งของศาลหลักเมือง และพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นสนามกีฬาของเทศบาลเมืองเพชรบุรี ดังนั้น การออกแบบผังบริเวณของพื้นที่อุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ ในแบบที่ ๑ นี้ จึงคำนึงถึงข้อจำกัดของการใช้งานของที่ตั้งโครงการเป็นหลัก กล่าวคือ

ภาพที่ ๓ ผังบริเวณแสดงการจัดวางตำแหน่งการใช้พื้นที่ตามแบบนำเสนอที่ ๑

๑. ศาลหลักเมือง และศาลาบริการนักท่องเที่ยว ยังคงไว้ดังเดิม แต่ทำการปรับปรุง ภูมิทัศน์ใหม่

๒. บริเวณสนามกีฬา ปรับการใช้งานเป็นสนามอเนกประสงค์ อันเปรียบเสมือน สนามหลวง สามารถใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมที่สำคัญของจังหวัดได้

๓. ส่วนพื้นที่ด้านติดถนนศิริรัถยา ด้านหน้าโครงการ ซึ่งปัจจุบันเป็นสนามกีฬาบาสเก็ตบอล อัมจันทร์ และหอสมุดประชาชน ได้ทำการปรับเปลี่ยนใหม่ทั้งหมด โดยจัดเป็นพื้นที่

ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๔ ลานและศาลาประกอบพิธี โดยเลือกตำแหน่ง

ที่ตั้งของพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ อยู่บริเวณถนนเพชรเกษม ซึ่งมาจากกรุงเทพฯ มาบรรจบ

เอกสารนี้เห็นแก่คุณประโยชน์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเด่น

๑. คงสภาพแวดล้อมเดิมเป็นส่วนใหญ่ มีการปรับปรุงทัศนียภาพเสริม ไม่มากนัก
๒. เป็นบริเวณที่ได้รับการเสนอแนะจากจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ทำการศึกษาความเหมาะสมในการจัดสร้างฯ
๓. พื้นที่สนามเปิดโล่งขนาดใหญ่ สามารถจัดกิจกรรมของจังหวัดได้อย่างอเนกประสงค์

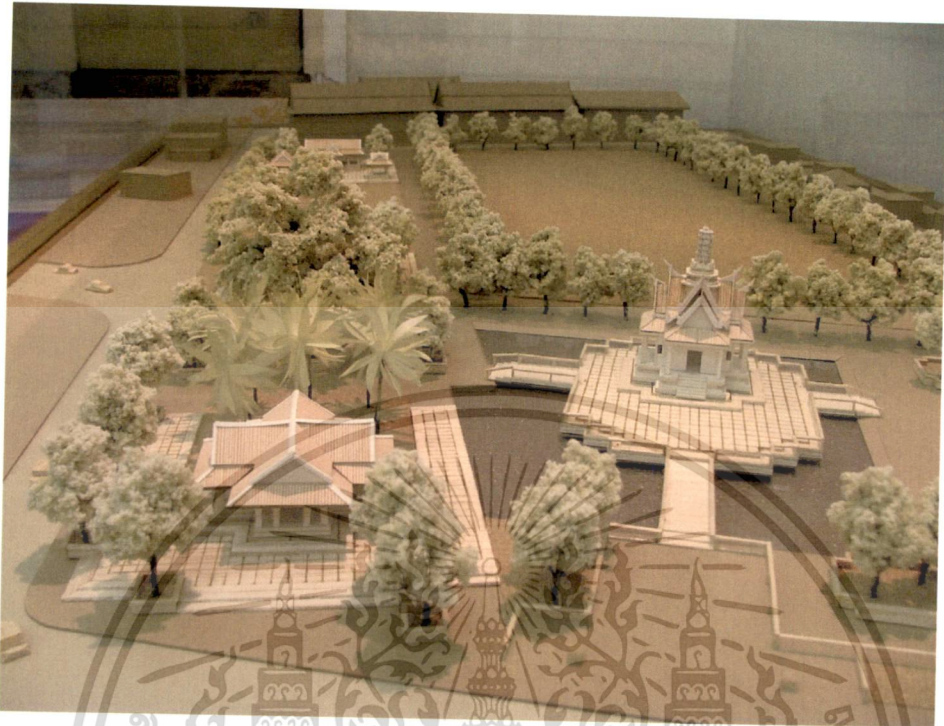
ข้อด้อย

๑. ตำแหน่งที่ตั้งของพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ มีความกระชั้นชิดกับเชิงเขาวังและถนนเพชรเกษมและถนนคีรีรัถยามาก และเป็นบริเวณทางสามแยก ส่งผลให้พระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ขาดความสง่างาม
๒. ตำแหน่งอาคารเก่า (ศาลหลักเมือง) และอาคารใหม่ กระจายตัวกันไปคนละทาง แม้ตำแหน่งประดิษฐานของพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ จะอยู่บนแนวแกนประธาน แต่จากตำแหน่งอาคารที่ตั้งโดยรอบ ส่งผลให้ตำแหน่งพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ มีความสำคัญลดน้อยลง
๓. การอยู่ใกล้เชิงเขาวังมาก จะถูกรบกวนจากฝูงลิง

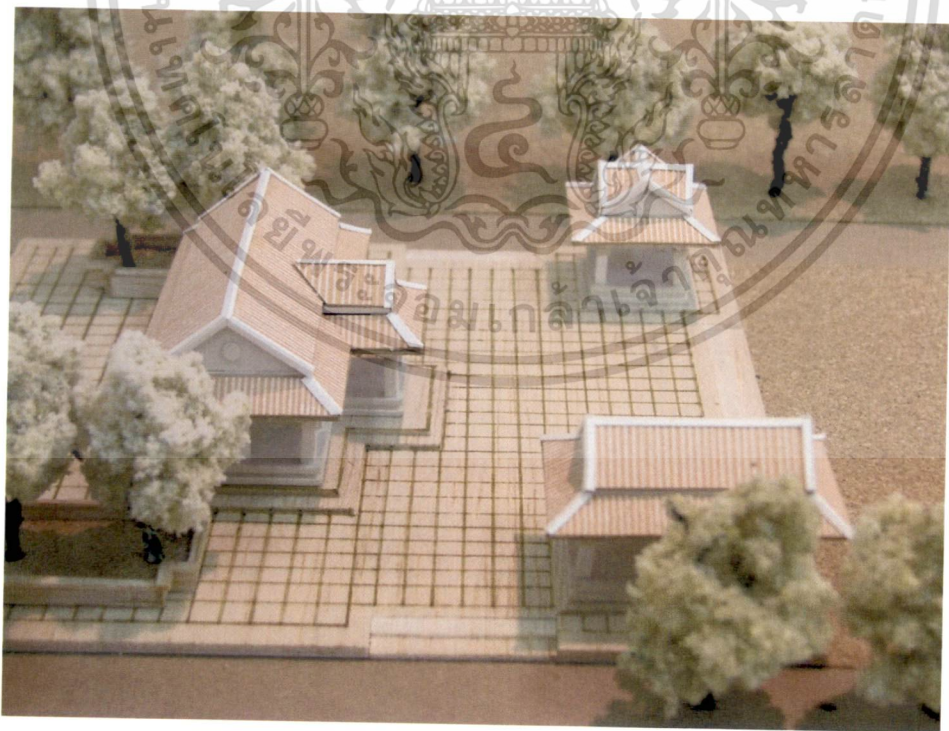
กล่าวโดยสรุป รูปแบบที่ ๑ นี้ มีการคำนึงถึงพื้นที่และอาคารดั้งเดิมที่มีอยู่ภายในที่ตั้งโครงการ ได้แก่ อาคารศาลหลักเมืองและพื้นที่สนามกีฬาฯ โดยเลือกตำแหน่งที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ อยู่บริเวณลานโล่งติดถนนด้านหน้าโครงการ การวางผังบริเวณลักษณะนี้ มีผลดีคือ คงสภาพแวดล้อมเดิมเป็นส่วนใหญ่ มีการปรับปรุงทัศนียภาพเสริม ไม่มากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๕ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๑

ภาพที่ ๑๐ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๑

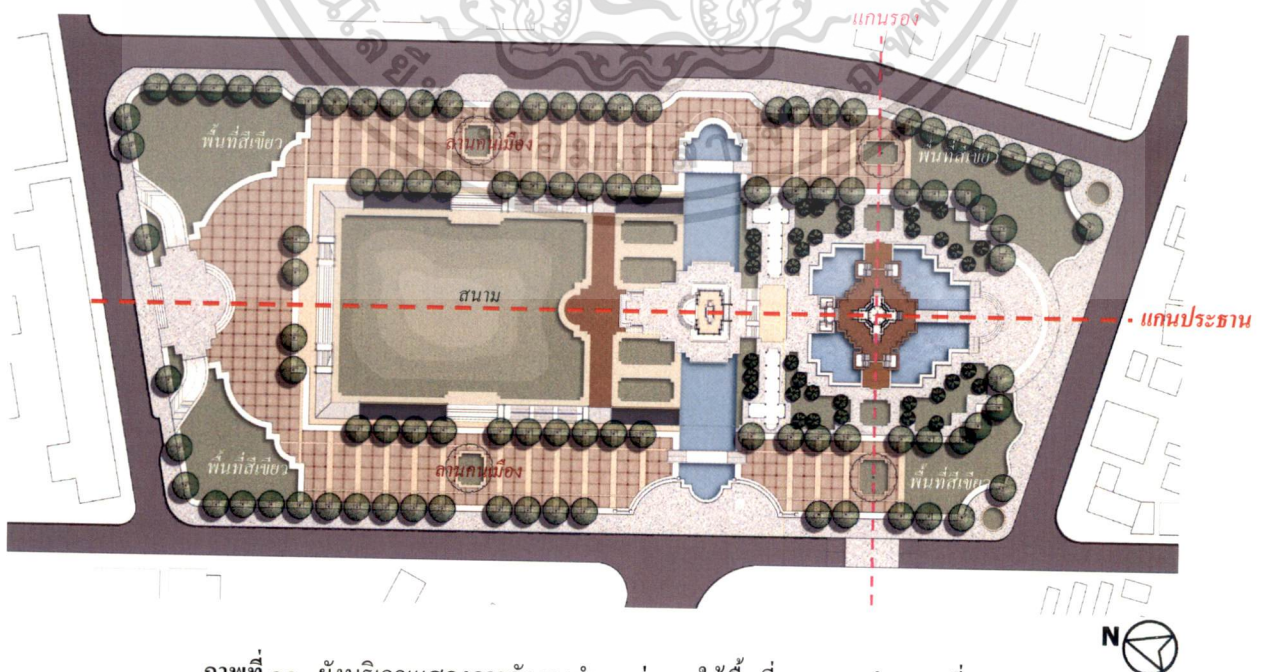
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ ๒ ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ทั้งพื้นที่ และประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ตรงกลางสนาม
ต่อเนื่องกับศาลหลักเมือง

เนื่องจากการใช้งานบนพื้นที่ มีศาลหลักเมืองเป็นประธาน ดังนั้นจึงเลือกตำแหน่งที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ให้อยู่ในแนวแกนประธานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้แกนประธานชัดเจนมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ส่วนแกนรองซึ่งพุ่งตรงมาจากถนนเพชรเกษม จะถูกถ่ายทอดเข้าสู่พระบรมราชานุสาวรีย์ฯ โดยมีสระน้ำเป็นจุดนำสายตา ส่วนพื้นที่บริเวณด้านหน้า พระบรมราชานุสาวรีย์ฯ จัดสนามเป็นพื้นที่สำหรับประกอบพิธีสำคัญของจังหวัดและพื้นที่ด้านข้างของสนามประกอบพิธีทั้ง ๒ ข้าง จัดเป็นลานคนเมือง สามารถสนองการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของเมืองเพชรบุรีได้ในลักษณะอเนกประสงค์ ด้านใต้สนามเป็นที่จอดรถใต้ดิน และสามารถปรับเป็นพื้นที่ค้าขายได้

ส่วนศาลหลักเมืองที่สภาพปัจจุบัน มีฐานอาคารที่เตี้ยและมีสะพานข้ามสระน้ำซึ่งบดบังตัวอาคาร ทำให้ไม่สง่างาม อีกทั้งแนวแกนเฉียงไปจากแนวเขตที่ดิน ดังนั้นคณะทำงานออกแบบฯ จึงได้เสนอแนะให้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ศาลหลักเมือง โดยการปรับแนวแกนให้ส่งเสริมเข้ากับพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ไปในคราวเดียวกัน โดยออกแบบรูปทรงอาคารศาลหลักเมืองให้มีฐานที่สูงขึ้น เพื่อส่งเสริมความสง่างามตามรูปแบบสถาปัตยกรรมไทย

ดังนั้นเมื่อประชาชนผู้มาถวายสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ก็จะได้พบเห็นความงดงามของศาลหลักเมืองและความยิ่งใหญ่ของพระนครคีรีที่ปรากฏอยู่เบื้องหลังด้วย นับว่าเป็นทัศนียภาพที่มีความงดงามยิ่ง

ภาพที่ ๑๑ ผังบริเวณแสดงการจัดวางตำแหน่งการใช้พื้นที่ตามแบบนำเสนอที่ ๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเด่น

๑. แกนประธานและแกนรองมีความชัดเจน ส่งเสริมความสำคัญซึ่งกันและกัน
๒. จากการวางตำแหน่งอาคารดังกล่าว ทำให้เกิดทัศนียภาพที่สง่างาม ของทั้งพระบรมราชานุสาวรีย์และศาลหลักเมือง

ข้อด้อย

๑. ต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวแกนศาลหลักเมืองเดิม
๒. ใช้งบประมาณในการปรับเปลี่ยนและจัดสร้างค่อนข้างสูง
๓. อาจทำให้ขัดความรู้สึกในเรื่องการเห็นด้านหน้าหรือด้านหลัง ระหว่างศาลหลักเมืองกับ พระบรมราชานุสาวรีย์ (ประหนึ่งหันหลังให้แก่กัน)

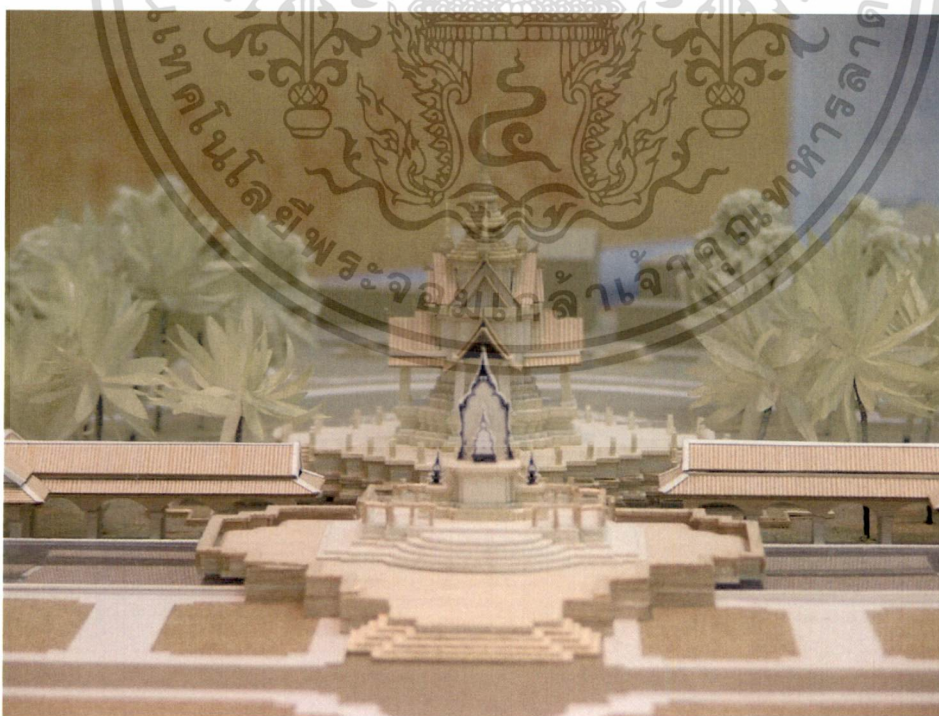
กล่าวโดยสรุป รูปแบบที่ ๒ มีการเลือกประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ อยู่บริเวณกลางสนามหันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือ บนแกนประธานเดียวกับศาลหลักเมือง (ที่มีการบูรณะปรับปรุงและปรับทิศทางตามแนวแกนประธานแล้ว) การวางผังบริเวณลักษณะนี้มีผลคือผู้ที่ได้มาถวายสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ จะได้เห็นศาลหลักเมืองและพระนครคีรี เป็นฉากหลังอันเป็นทัศนียภาพที่งดงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับภาพที่ ๑๒ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๒ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๑๓ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๒

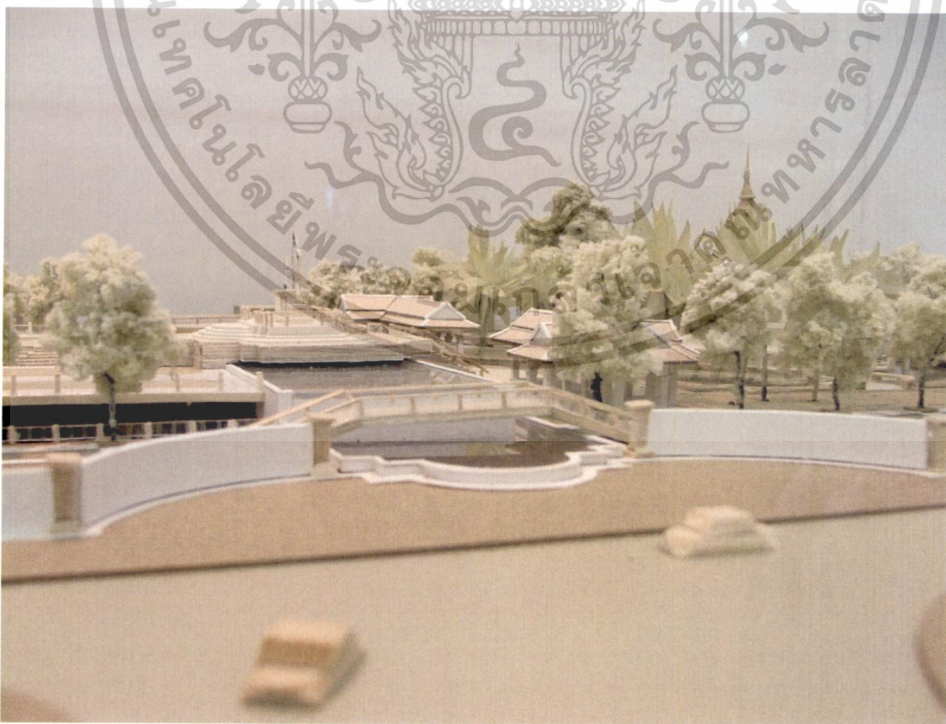

ภาพที่ ๑๔ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๑๕ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๒

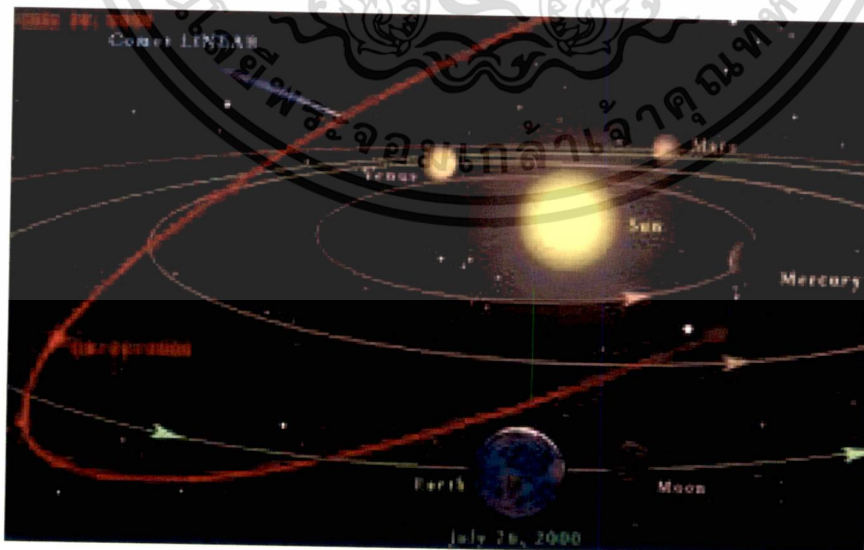
ภาพที่ ๑๖ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ ๓ ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ทั้งพื้นที่ โดยประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ตรงข้ามกับ
ศาลหลักเมือง โดยใช้พื้นที่สนามเป็นที่ว่างตรงกลาง

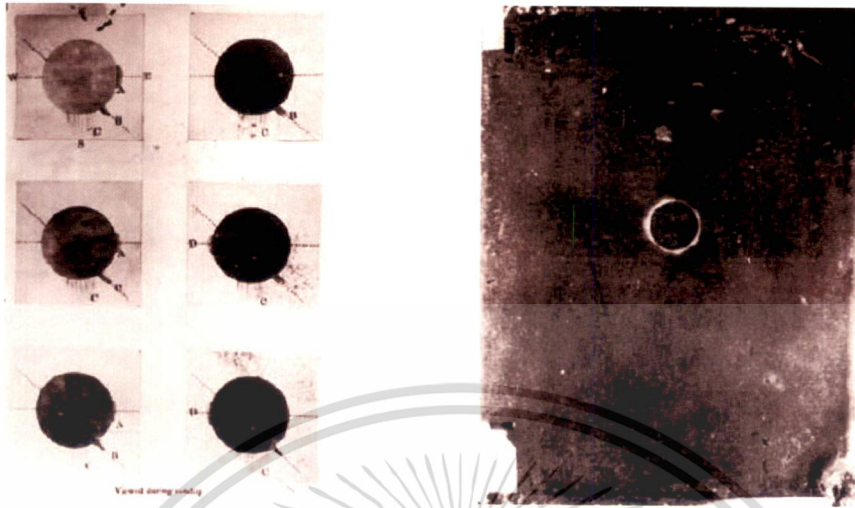
เนื่องจากศาลหลักเมืองเดิมวางเรียงตามแนวทิศเหนือ-ใต้ หรือแนวเส้นแวง ซึ่งมีความ
เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับการที่องค์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาระบบเวลา
มาตรฐานขึ้นในประเทศไทย ซึ่งนับเป็นครั้งแรกของโลก โดยพระองค์ทรงสถาปนาเส้นแวงที่ ๑๐๐
องศาตะวันออก ซึ่งผ่านใกล้พระนครคีรี เป็นเส้นแวงหลักของระบบเวลามาตรฐานของสยาม ดังนั้น
การออกแบบผังบริเวณรูปแบบที่ ๓ จึงยังคงตำแหน่งและแนวแกนเดิมของศาลหลักเมืองไว้ แล้วจึง
เชื่อมโยงเข้าสู่ที่ว่างตรงกลางที่ดินซึ่งออกแบบเป็นลานรูปร่างกลมเพื่อเปลี่ยนแนวแกนประธาน มุ่งตรงสู่
พระบรมราชานุสาวรีย์ฯ อันมีหอพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ ในรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕
ตั้งตระหง่านอยู่เบื้องหลัง

ภูมิทัศน์ที่จัดสร้างขึ้นเป็นรูปร่างกลมในบริเวณพื้นที่ว่างอันเป็นศูนย์กลางนี้ ได้รับแรงบันดาลใจ
มาจากพระอัจฉริยภาพด้านดาราศาสตร์ของพระองค์ ถ่ายทอดผ่านงานภูมิสถาปัตยกรรมที่หมายถึงวง
โคจรของดวงดาวในระบบสุริยะจักรวาล ที่มีพระอาทิตย์เป็นศูนย์กลาง และเมื่อมีการเคลื่อนตัวของ
พระจันทร์ที่มาบดบังพระอาทิตย์ ก็จะเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคา ซึ่งพระองค์ "ทรงคำนวณ การเกิด
สุริยุปราคาได้ ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๐๕ ก่อนสุริยุคราะห์จริงถึง ๒ ปี โดยทรงใช้วิธีการทาง
คณิตศาสตร์ชั้นสูงที่ทรงศึกษาโดยลำพังพระองค์ซึ่งแม่นยำแลพิสดารยิ่งกว่าผลคำนวณของนักดาราศาสตร์
ตะวันตกอย่างเทียบไม่ได้"

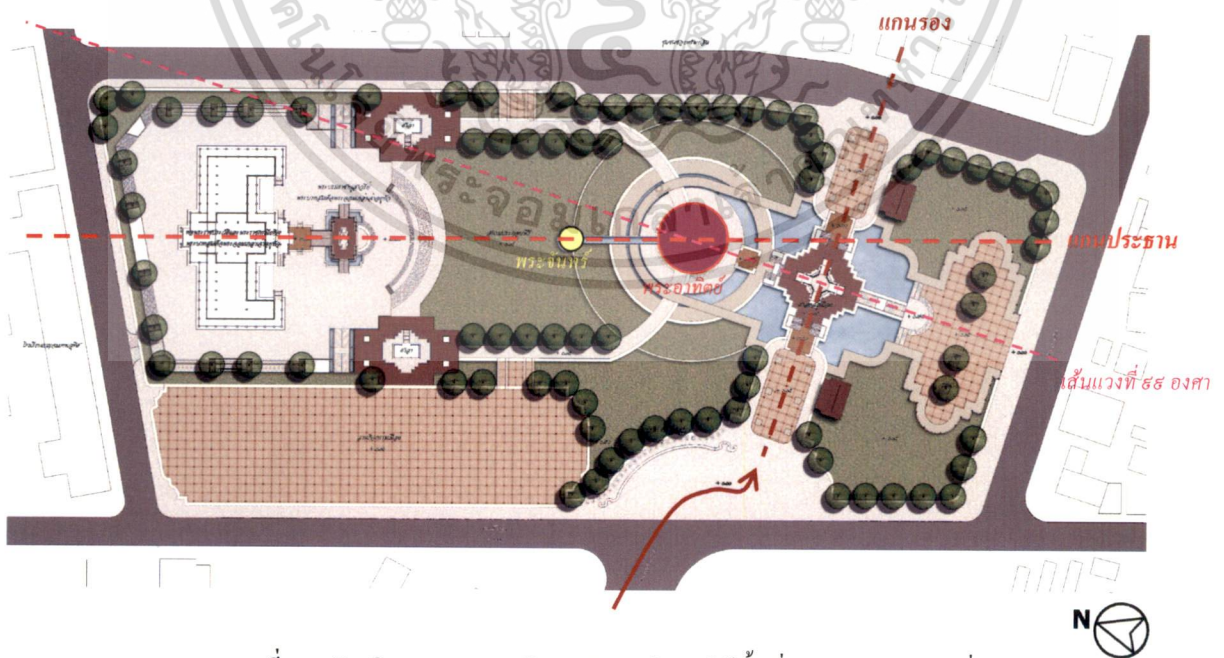
ภาพที่ ๑๓ ภาพวงโคจรของดวงดาวในระบบสุริยะจักรวาล สืบถึงพระอัจฉริยภาพด้านดาราศาสตร์
ของรัชกาลที่ ๔ อันเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบภูมิทัศน์ของผังบริเวณในแบบนำเสนอที่ ๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รณานกมลอาภา, เรืองดิยวกัน, หน้า ๔๕.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๑๔ รายละเอียดการจับคราส สุริยุปราคาที่บ้านห้วยกอ เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๑๑ จากบันทึกของเซอร์แฮร์รี่ ออด และภาพสุริยุปราคาจับหมดดวง เวลาเช้า ๕ โมง ๓๖ นาที ๒๐ วินาที

นอกจากนี้ พื้นที่บริเวณถนนเพชรเกษมที่มุ่งตรงเข้าสู่ที่ตั้งโครงการ ได้เปิดเป็นลานโล่ง โดยมีเส้นโค้งของป้ายโครงการส่งถ่ายแกนเข้าสู่แกนรองของศาลหลักเมือง ส่วนลานคนเมืองสำหรับกิจกรรมอเนกประสงค์ของเมืองจัดให้อยู่ติดกับถนนด้านหน้าโครงการ

ภาพที่ ๑๕ ผังบริเวณแสดงการจัดวางตำแหน่งการใช้พื้นที่ตามแบบนำเสนอที่ ๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
กรรมสิทธิ์ป่ากร สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ. เรื่องเดียวกัน. หน้า ๑๑๐.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ข้อเด่น

๑. ตำแหน่งและแนวแกนของศาลหลักเมืองยังคงเดิม เพียงแต่ปฏิสังขรณ์รูปแบบของศาลหลักเมืองขึ้นใหม่
๒. การวางตำแหน่งอาคารหลักแยกกันคนละด้าน จนเกิดพื้นที่ว่างตรงกลางร่วมกัน ทำให้สามารถใช้พื้นที่ว่างจัดกิจกรรมได้ทั้ง ๒ อาคาร
๓. ด้านหน้าอาคารทั้ง ๒ อาคาร ไม่แย่งความสำคัญกัน กลับจะส่งเสริมซึ่งกันและกัน
๔. ไม่มีปัญหาเรื่องการหันด้านหน้าอาคาร เนื่องจาก พระบรมราชานุสาวรีย์และศาลหลักเมืองหันไปทิศได้ในทางเดียวกัน

ข้อค้อย

๑. ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการฯ มาก
๒. ช่วงที่มีการก่อสร้างอาจกระทบกิจกรรมของประชาชนในพื้นที่ เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆ การจราจร เป็นต้น
๓. ต้องมีหน่วยงานเฉพาะในการดูแลบริหารจัดการ อาจต้องมีการจัดตั้งมูลนิธิในการดำเนินการ

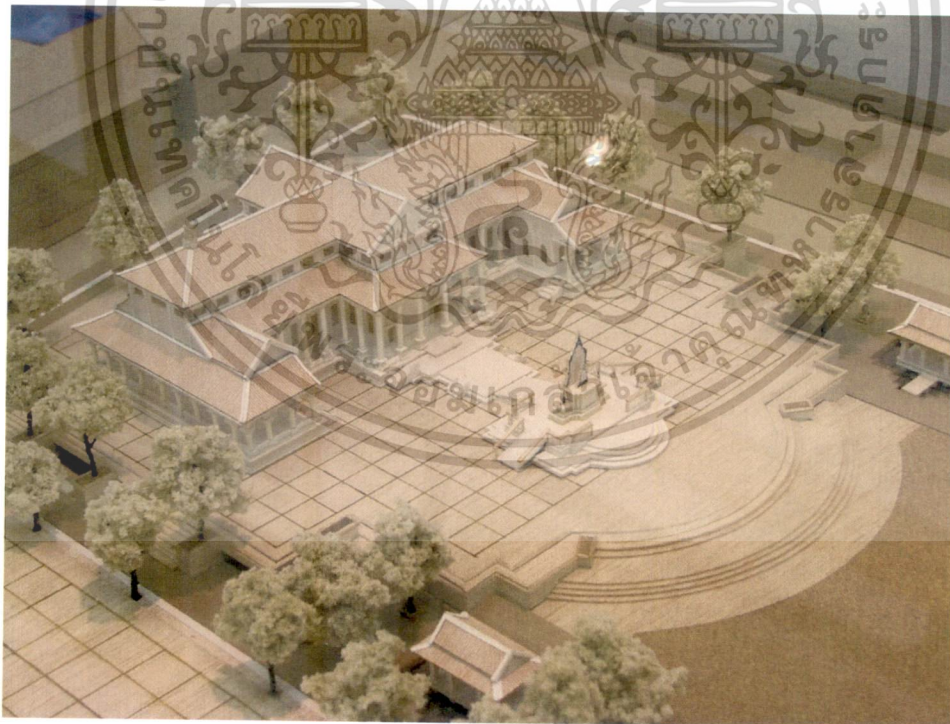
กล่าวโดยสรุป รูปแบบที่ ๓ เลือกที่ตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์หันพระพักตร์ไปทางพระนครคีรี โดยมีหอพระราชประวัติเป็นฉากหลัง ซึ่งเป็นอาคารที่รวบรวมพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจที่ทรงพระมหากรุณาธิคุณต่อประเทศชาติและเมืองเพชรบุรี โดยการวางผังบริเวณลักษณะนี้มีผลคือ ได้ประมวลพระอัจฉริยภาพด้านดาราศาสตร์ของพระองค์ ถ่ายทอดผ่านงานภูมิสถาปัตยกรรม และเกิดพื้นที่ว่างตรงกลางระหว่างพระบรมราชานุสาวรีย์และศาลหลักเมือง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนชาวเพชรบุรี

75275

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

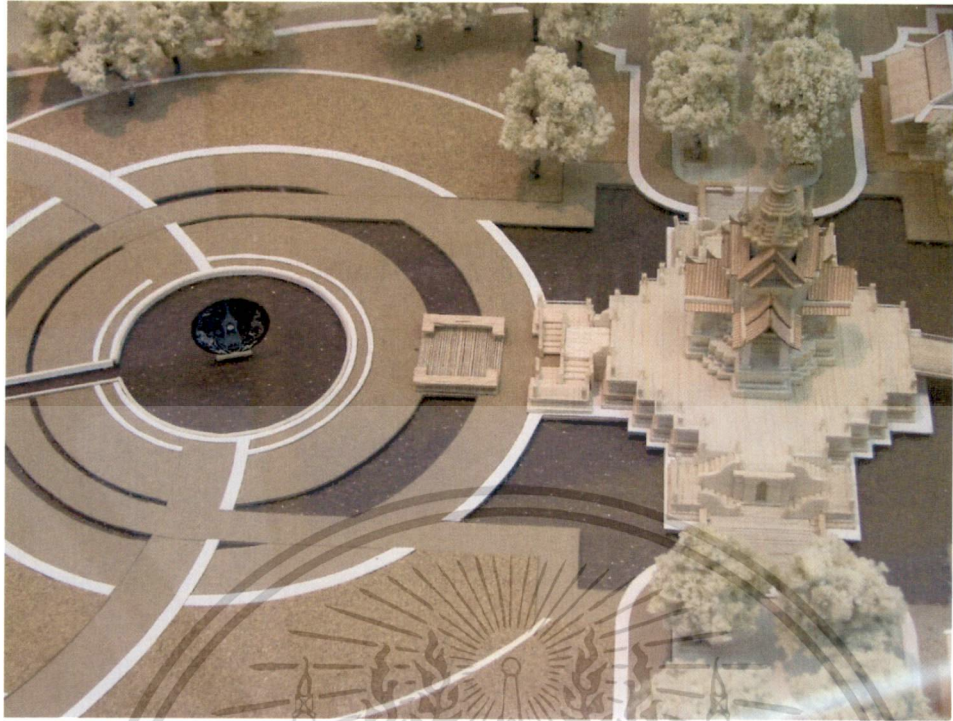

ภาพที่ ๒๐ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๓

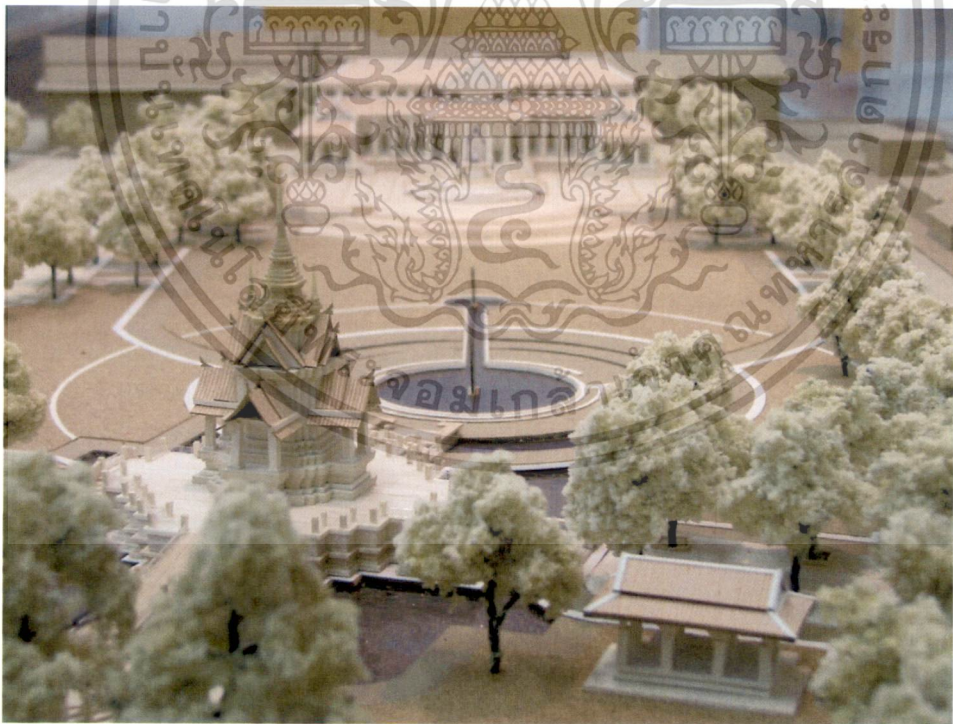

ภาพที่ ๒๑ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๒๒ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๓

ภาพที่ ๒๓ ภาพหุ่นจำลองรูปแบบที่ ๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

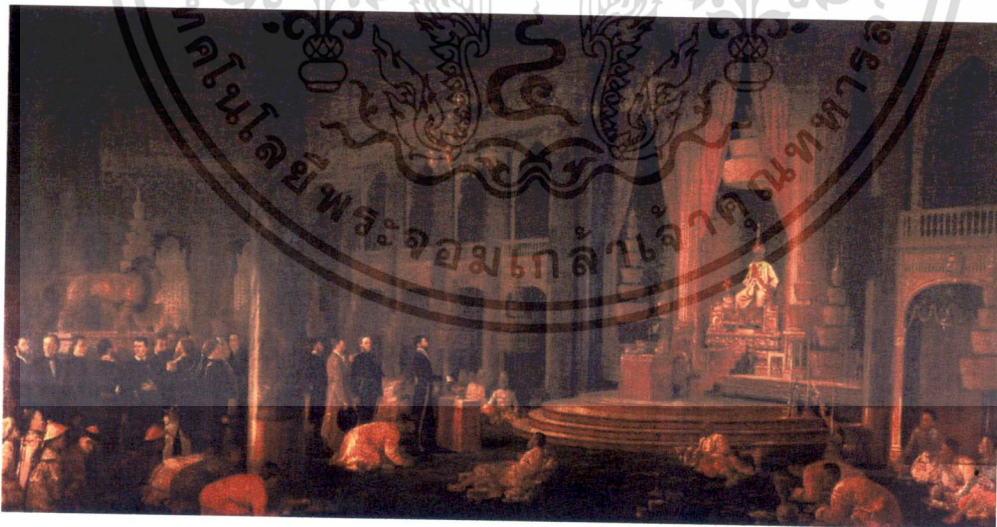
รายละเอียดองค์ประกอบโครงการ

๑. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

คณะทำงานได้นำเสนอรายละเอียดของพระบรมราชานุสาวรีย์ โดยประดิษฐานพระบรมรูปหล่อสัมฤทธิ์ ขนาดเท่าครึ่งของพระองค์จริง ทำการศึกษาเพื่อหารายละเอียดทางประติมากรรมของพระบรมรูปและได้นำเสนอข้อมูลที่สำคัญไว้ดังนี้

พระอิริยาบถประทับนั่ง

จากพระบรมสาทิสลักษณ์เป็นภาพเหตุการณ์ที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จออกรับคณะราชทูตเข้าเฝ้าฯ ถวายพระสาส์น ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในหมู่พระอภิเนาว์นิเวศน์ ทรงเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฝรั่งเศส เลเจียง ดอนเนอร์ (Légion d' Honneur) ปัจจุบันภาพเขียนสีน้ำมันนี้ ประดิษฐาน ณ ผนังท้องพระโรงกลางด้านทิศตะวันออก พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง จึงเห็นได้ว่าหากจัดสร้างองค์พระบรมราชานุสาวรีย์ ในอิริยาบถดังกล่าว จะทรงมีความงดงามอย่างไทยและมีความสง่างามอย่างสากลยิ่ง อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่ามีการจัดสร้างขึ้น ณ ที่ใดในประเทศไทยมาก่อน

ภาพที่ ๒๔ พระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จออกรับคณะราชทูต^๕

^๕ ปราบินทร์ เครือทอง. พระจอมเกล้า "KING MONGKUT" พระเจ้ากรุงสยาม Photographs from the Reign of King Mongkut. กรุงเทพฯ: มติชน, ๒๕๔๗, หน้าปกหลัง.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นการจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ในพระอิริยาบถประทับนั่ง ตามพระบรม
สาทิสลักษณ์นี้จึงมีความเป็นเอกลักษณ์และทรงคุณค่าทางด้านประติมากรรมอย่างวิจิตร กล่าวคือ

ประการแรก หลอมพระองค์ และเครื่องราชศิวาภรณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหลอม
พระมหาพิชัยมงกุฎดังกล่าว นอกจากพระนามเดิมของพระองค์คือ “เจ้าฟ้ามงกุฎ” แล้ว ยังทรงใช้พระ
มหาพิชัยมงกุฎเป็นพระราชสัญลักษณ์แทนพระองค์ นับเป็นพระเจ้าของหัวพระองค์แรกแห่งกรุง
รัตนโกสินทร์ที่หลอมพระมหาพิชัยมงกุฎและทรงฉายพระบรมฉายาลักษณ์ พร้อมพระราชทานไปยัง
ประเทศมหาอำนาจต่างๆ เป็นการดำเนินวิเทศาภิบาลที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นอารยประเทศของสยาม
ยิ่งส่งผลสำคัญต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย ช่วยส่งเสริมให้บทบาทและภาพพจน์ของความเป็น
พระมหากษัตริย์ของพระองค์ ทั้งในแง่ความเป็น “มหาราช” เด่นชัดยิ่งขึ้น ทำให้ประเทศไทยในเวลานั้น
รอดพ้นภัยจากการล่าอาณานิคม ปัจจุบันองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่ง
สหประชาชาติ (UNESCO) ได้ถวายประกาศพระเกียรติคุณแด่พระองค์ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก
ทรงเป็น “มหัจฉริยะบุคคล” ที่ได้รับการยกย่องทั้งภายในและต่างประเทศ

รายละเอียดประกอบพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ภาพที่ ๒๕ พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว^๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
นางนอย ศักดิ์ศรี, ศ.ม.ร.ว., พระอภินาวินเวศน์ พระราชเทวีในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๘, หน้า ๓๑
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเป็นคู่มือ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระบรมฉายาลักษณ์ดังกล่าวมีข้อความด้านล่างเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า Mong Kout / Roi De Siam/1864 ตรงกับปี ๒๔๐๗ และคงจะสัมพันธ์กับเพชรประดับยอดพระมหาพิชัยมงกุฏ ซึ่งพระราชทานพระราชทรัพย์ฯ จัดซื้อจากเมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย เมื่อปี ๒๔๐๖ มีลักษณะสมบูรณ์ พระราชทานนามเพชรว่า “พระมหาวิเชียรมณี” โปรดเกล้าฯ ให้นำขึ้นประดับเหนือยอดพระมหาพิชัยมงกุฏรายละเอียดของฉลองพระองค์ มีดังนี้

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเครื่องราชภูษิตากรรม์ ฉลองพระองค์ทรงทอง ประทับบนพระที่นั่งงอง ทำด้วยไม้สลักปิดทองทั้งองค์ เครื่องราชูปโภคประกอบด้วยพระมหาพิชัยมงกุฏ เป็นราชสิริภรณ์ทำด้วยทองลงยาประดับเพชร (สร้างครั้งรัชกาลที่ ๑ น้ำหนักโดยรวม ๗.๓ กิโลกรัม) ฉลองพระองค์ชั้นในแบบเสื้อเครื่อง แขนยาวคอตั้ง ผ่าอกติดกระดุมทองสำริด ปลายแขนและชายเสื้อฉลองพระองค์ครุยชั้นนอกผ้าปัดห่อดำ ทรงพระมหาสังวาลนพรัตน์ราชวรภรณ์ เฌียงพระอังสา เป็นสังวาลแผดทำด้วยทองคำล้วน มีดอกประจำยาม ๓๖ ดอก ทำด้วยทองคำฝังรัตนดอกกะฉนด รวม ๕ อย่าง สลับกันไปทั้งสาย ได้แก่ เพชร ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิล มุกดา เพทาย ไพฑูรย์ พร้อมพระสังวาลนพรัตน์ เป็นสร้อยอ่อน ๓ เส้น ทองล้วน มีดอกประจำยามทองประดับด้วยนพรัตน์คั่นเป็นระยะ นิ้วพระหัตถ์สวมพระขำมรงค์วิเชียรจินดาทำด้วยทองคำ ด้านในลงยาฝังเพชรรอบวงประดับดอกไม้เพชรที่ก้านข้างละ ๑ ดอก มงคลดเพชรสองชั้น รัตนวราวุธทำด้วยทองเนื้อแปด ข้างหนึ่งทำเป็นรูปตรีศูลและครฑ์ฝังเพชร ข้างหนึ่งเป็นรูปสังข์และจักร ตัววงฝังเพชรเป็นนพรัตน์ ฉลองพระองค์ภูษาโจงรัดบันพระองค์ด้วยรัดประคด ฉลองพระบาทเชิงงอน วางพระบาทบนหมอนรอง ซึ่งหุ้มด้วยหนังเสื่อ

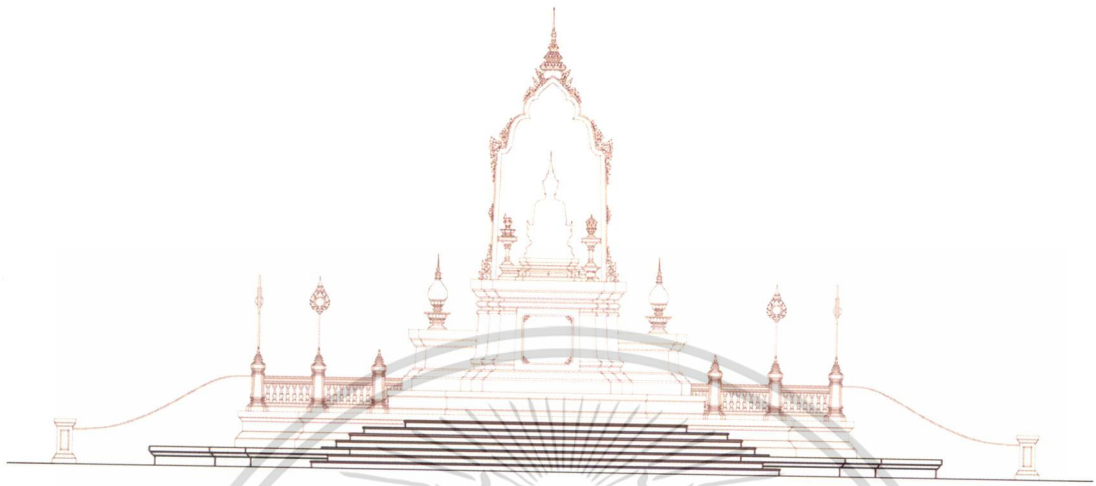
เครื่องราชูปโภคที่ทอดถวาย แบ่งเป็นเครื่องชายและเครื่องขวา

เครื่องชาย ประกอบด้วยพระมณฑปรัตนกรัณฑ์ บรรจุน้ำเย็นทำด้วยทองลงยาทรงมณฑป มีพานรองและจอกลอย วางคู่กับพระเต้าทักษิโณทกหรือพระเต้าสุวรรณภิงคาร บรรจุน้ำพระพุทธมนต์ หีบพระศรีวางคู่กับพระสุวรรณศรีบัวแลงหรือกระโถนเล็กอยู่ด้านหน้า เครื่องราชูปโภคดังกล่าววางบนตั้งไม้ธูปุมพร ยกเว้นพระสุวรรณราชหรือกระโถนปากแตรเป็นกระโถนขนาดใหญ่ทำด้วยทองลงยา วางบนพื้นด้านหน้า ด้านข้างตั้ง วางพระแสงง้าว ๑ เล่ม

เครื่องขวา ประกอบด้วย พานพระขันหมากองค์ใหญ่ เป็นพานสองชั้นย่อมุมไม้สิบสอง ชั้นบนเป็นพานแว่นฟ้ามีนาคสามเศียรรายประกอบ ที่เชิงพานทั้งสี่มุมทำด้วยทองคำจำหลักลวดลายลงยาราชาวดี ชั้นล่างเป็นตะลุ่ม ในพานวางผอบ ๑ ลูก มังสีหมากเขียนและมังสีหมากทั้งลูก อย่างละ ๑ ผล, พระแสงกรรปัด ซองใส่พลูจิบยาวและพลูจิบสั้น ๒ ซอง, พานพระศรีพร้อมหมาก วางคู่กับกล่องทองคำลงยา ด้านหน้าสุดวางพระสุวรรณศรี ด้านข้างตั้งวางพระแสงง้าว ๑ เล่ม เครื่องราชูปโภคทั้งปวง สร้างไว้ตั้งแต่ครั้งรัชกาลที่ ๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๒๖ รูปด้านด้านหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ภาพที่ ๒๗ ภาพจำลองเสมือนจริงจากคอมพิวเตอร์ของพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒. หอพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ รัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕

แนวความคิดในการออกแบบ

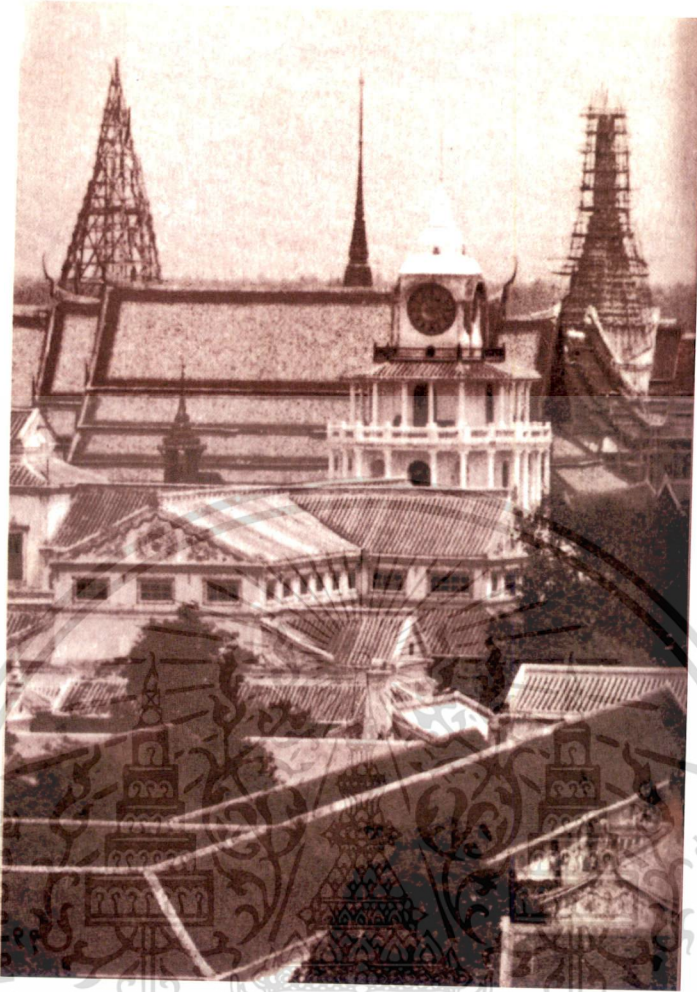
อาคารหอพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจฯ ได้รับแรงบันดาลใจมาจากลักษณะสถาปัตยกรรมของพระที่นั่งอนันตสมาคมในหมู่พระอภิเนาว์นิเวศน์ ซึ่งปัจจุบันถูกรื้อถอนไปแล้ว โดยรูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นแบบผสมผสานระหว่าง สถาปัตยกรรมจีน สถาปัตยกรรมไทย และสถาปัตยกรรมตะวันตก อันเป็นพระราชนิยมในสมัยรัชกาลที่ ๔ รวมทั้งนำรูปแบบซุ้มโค้ง วัสดุหลังคาตามแบบสถาปัตยกรรมบนพระนครคีรี มาปรับใช้ให้เข้ากันด้วย

องค์ประกอบอาคาร

ภายในหอพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ ประกอบด้วยพื้นที่

๑. ห้องจัดแสดงพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ เรื่อง
 - ๑.๑ “บิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย และ บิดาแห่งเทคโนโลยีไทย”
 - ๑.๒ พระราชกรณียกิจในการพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี
๒. ห้องจัดแสดงประวัติเมืองเพชรบุรี พร้อมบุคคลสำคัญและสถานที่สำคัญ
๓. ห้องจัดนิทรรศการหมุนเวียน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ
๔. ห้องประชุมสัมมนา
๕. ส่วนจำหน่ายของที่ระลึก
๖. สำนักงาน โครงการ และมูลนิธิที่จะจัดตั้งขึ้นในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

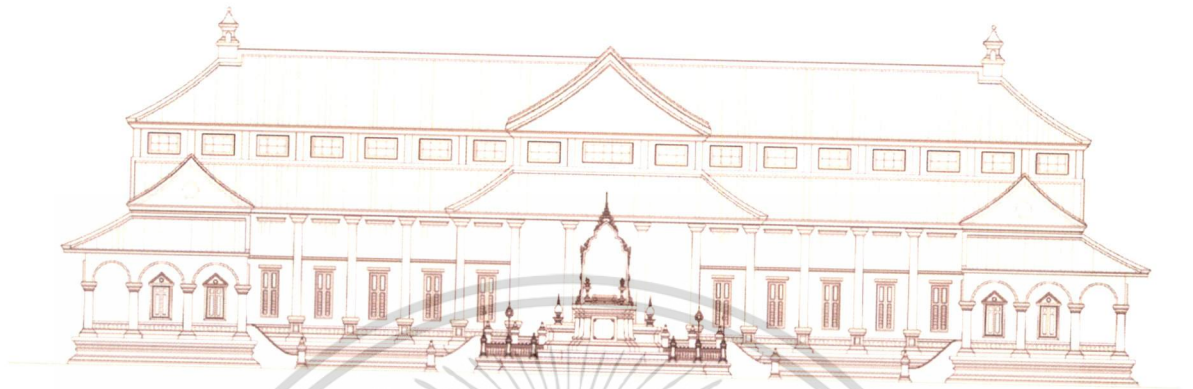

ภาพที่ ๒๘ หมู่พระอภิเนาว์นิเวศน์ พระราชนิเวศน์ที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งปัจจุบันรื้อถอนไปแล้ว^{๑๑}

ภาพที่ ๒๙ รูปแบบสถาปัตยกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของพระนครคีรี^{๑๒}

^{๑๑} แน่งน้อย สักคีศรี, ศ. ม.ร.ว. พระอภิเนาว์นิเวศน์ พระราชนิเวศน์ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กรุงเทพฯ: มติชน, ๒๕๕๕, หน้า ๒๑๐.
^{๑๒} แน่งน้อย สักคีศรี, ศ. ม.ร.ว. มรดกสถาปัตยกรรม กรุงรัตนโกสินทร์ ๑. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984), ๒๕๓๖, หน้า ๒๐๒.
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๓๐ รูปด้านด้านหน้าหอพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ รัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ ที่นำเสนอ

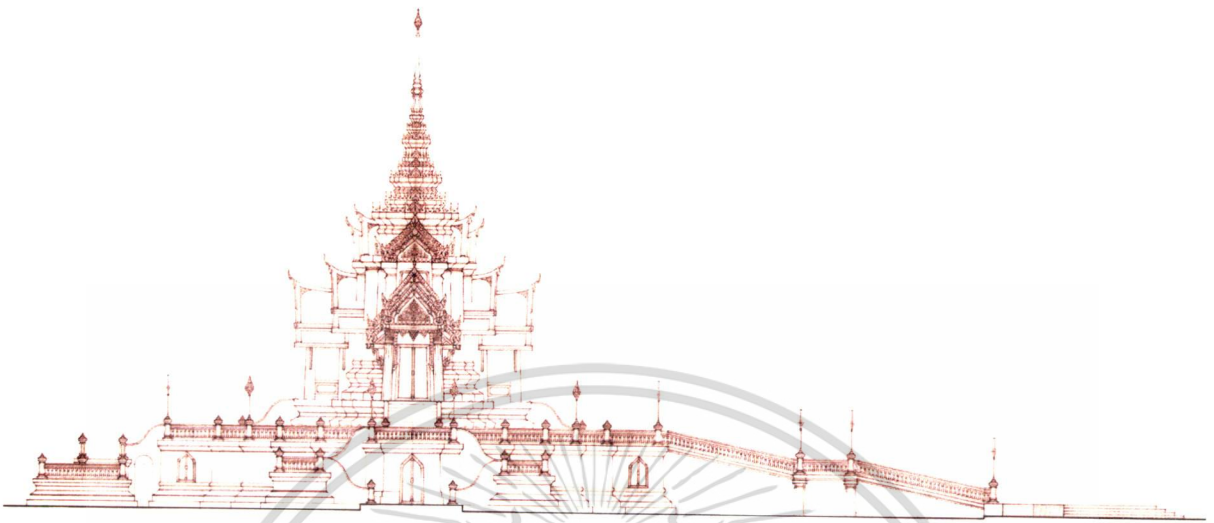
๓. ศาลหลักเมือง

แนวความคิดในการปรับปรุงศาลหลักเมือง

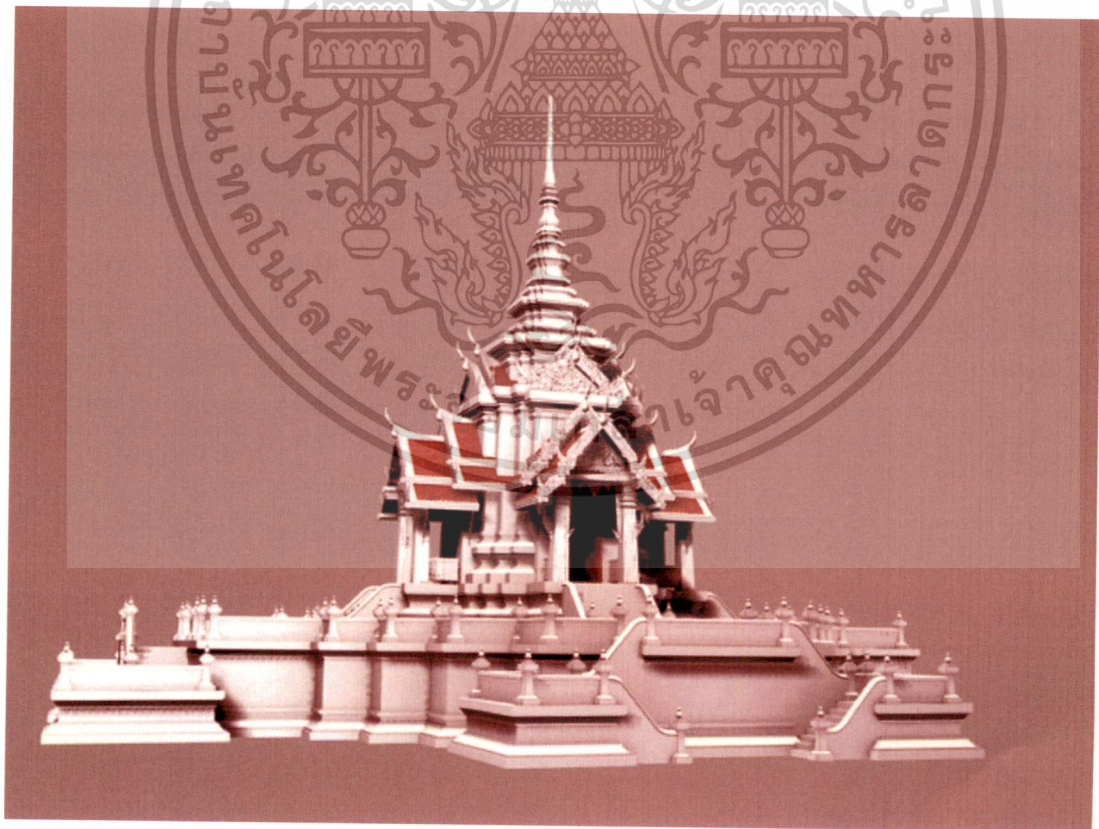
เนื่องจากสภาพศาลหลักเมืองในปัจจุบัน มีการบูรณะปรับปรุงระดับพื้น โดยรอบ จนทำให้ขนาดสัดส่วนของฐาน มีลักษณะที่เตี้ย และยังถูกภูมิสถาปัตยกรรม ได้แก่ สะพาน บดบังอาคาร ศาลหลักเมือง ทำให้ขาดความสง่างาม ดังนั้นคณะผู้ออกแบบฯ จึงเสนอแนะให้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ ศาลหลักเมือง โดยออกแบบให้ศาลหลักเมือง ตั้งอยู่บนฐานใหม่ ที่ยกสูงจากระดับพื้นดิน ประมาณ ๓ เมตร โดยสามารถใช้งานพื้นที่ใต้ฐานอาคารให้เป็นห้องจัดแสดงประวัติของทุ่งนาหลวง และศาลหลักเมืองเดิมได้

ส่วนตัวศาลหลักเมือง ออกแบบเป็นกุฎาคาร (อาคารเครื่องยอด) ทรงมงกุฎ อันสื่อถึงพระนามเดิมคือ “เจ้าฟ้ามงกุฎ” ผสมผสานกับรูปแบบสถาปัตยกรรมอยุธยาตอนปลายอันเป็นลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมเมืองเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

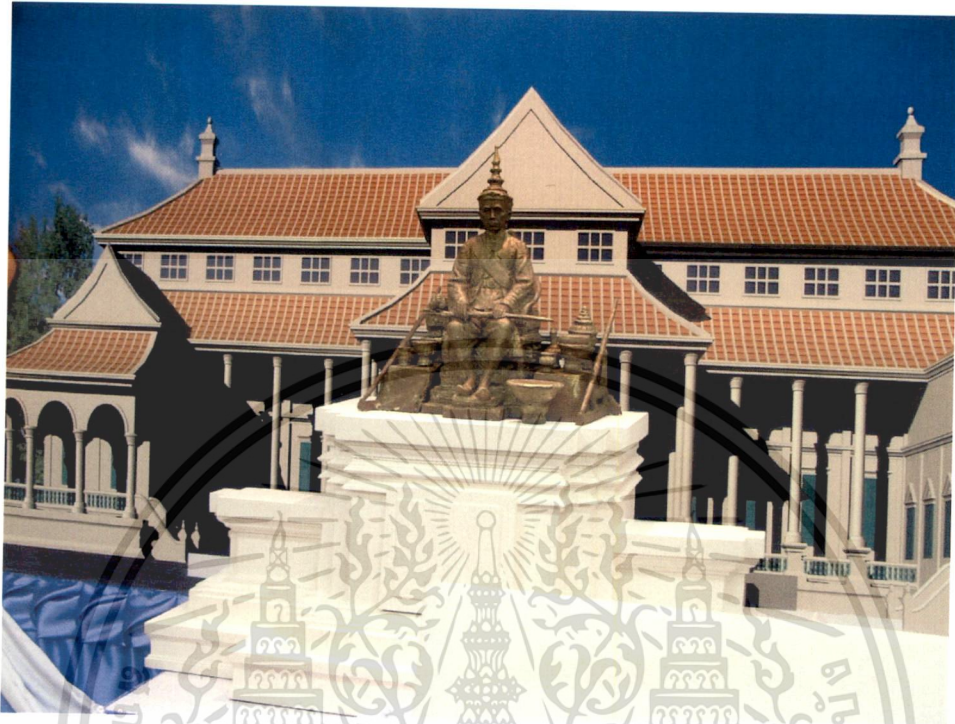
ภาพที่ ๓๑ รูปด้านด้านข้างศาลหลักเมือง (รูปแบบเสนอแนะ)

ภาพที่ ๓๒ ภาพจำลองเสมือนจริงจากคอมพิวเตอร์ของศาลหลักเมือง (แบบเสนอแนะ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

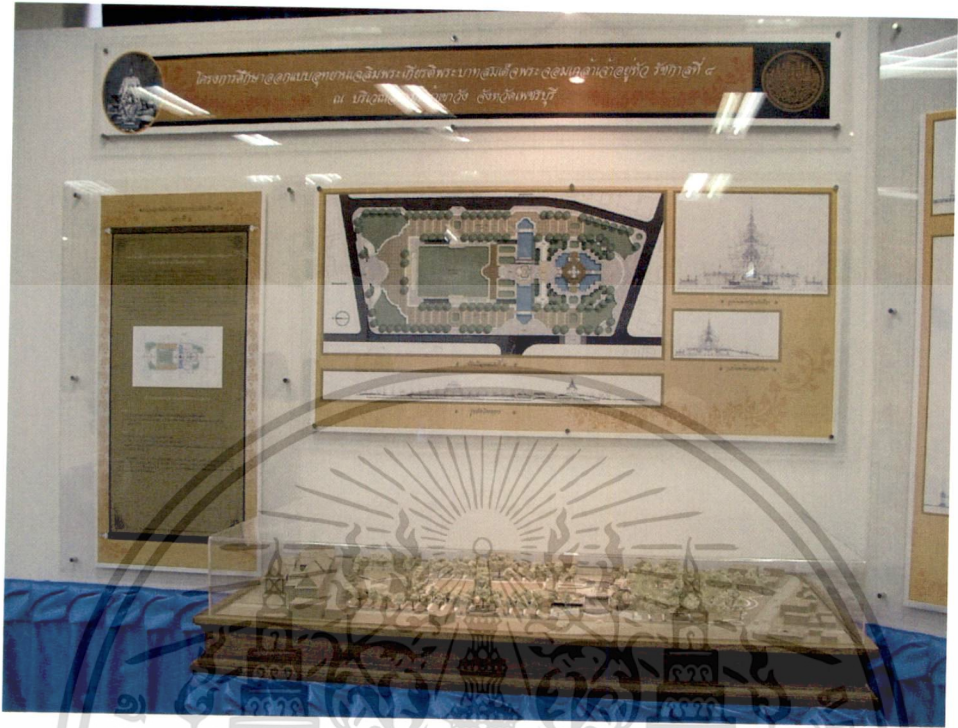
ประมวลภาพบรรยากาศ

ภาพที่ ๓๓ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ

ภาพที่ ๓๔ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๓๕ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการโครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศศ

ภาพที่ ๓๖ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการโครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศศ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๓๗ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ

ภาพที่ ๓๘ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๓๕ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ

ภาพที่ ๔๐ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ๔๑ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ

ภาพที่ ๔๒ ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดนิทรรศการ โครงการฯ ในงานลาดกระบังนิทรรศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้